

Hädaolukorraplaani koostamine ja tegutsemine kriisiolukorras

Janika Turu

Muuseumide ja kunstipärandi osakond
Muinsuskatseamet

Janika.Turu@muinsuskaitseamet.ee

Hädaolukorra plaani koostamine ja elluviimine

hädaolukorra lahendamise plaan

ohuplaan

kriisiplaan

tulekahju korral käitumise juhised

riskiplaan

riskianalüüs

ohutusaruanne jpm

???

Kellele ja milleks?

1. Selleks, et olla ootamatus olukorras valmis kaitsma oma väärtuslikku vara ja **hindamatut kultuuripärandit**, on oluline vara seisukorda ja hoiutingimusi **kriitiliselt hinnata**.
2. Selline hindamistöö ehk riskianalüüs loob võimaluse märgata potentsiaalseid ohte ja neid vähendada või sootuks ennetada.

Hädaolukorra lahendamise plaan e HOLP

Hädaolukorra seadus (§ 15. Hädaolukorra lahendamise plaan), vastu võetud 08.02.2017. <https://www.riigiteataja.ee/akt/117052020003>

Ohuplaan

Muuseumi seaduse määrus – Museaali ja muuseumisse kauemaks kui aastaks hoiule võetud asja märgistamise ja säilitamise kord.

§ 5. Muuseumikogu korralduse põhimõtted

(2) Muu hulgas sätestatakse muuseumikogu korralduse põhimõtetes:

7) riskianalüüsi läbiviimise kord ning ohuplaani või hädaolukorra lahendamise kava koostamise ja rakendamise kord;

<https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013069>

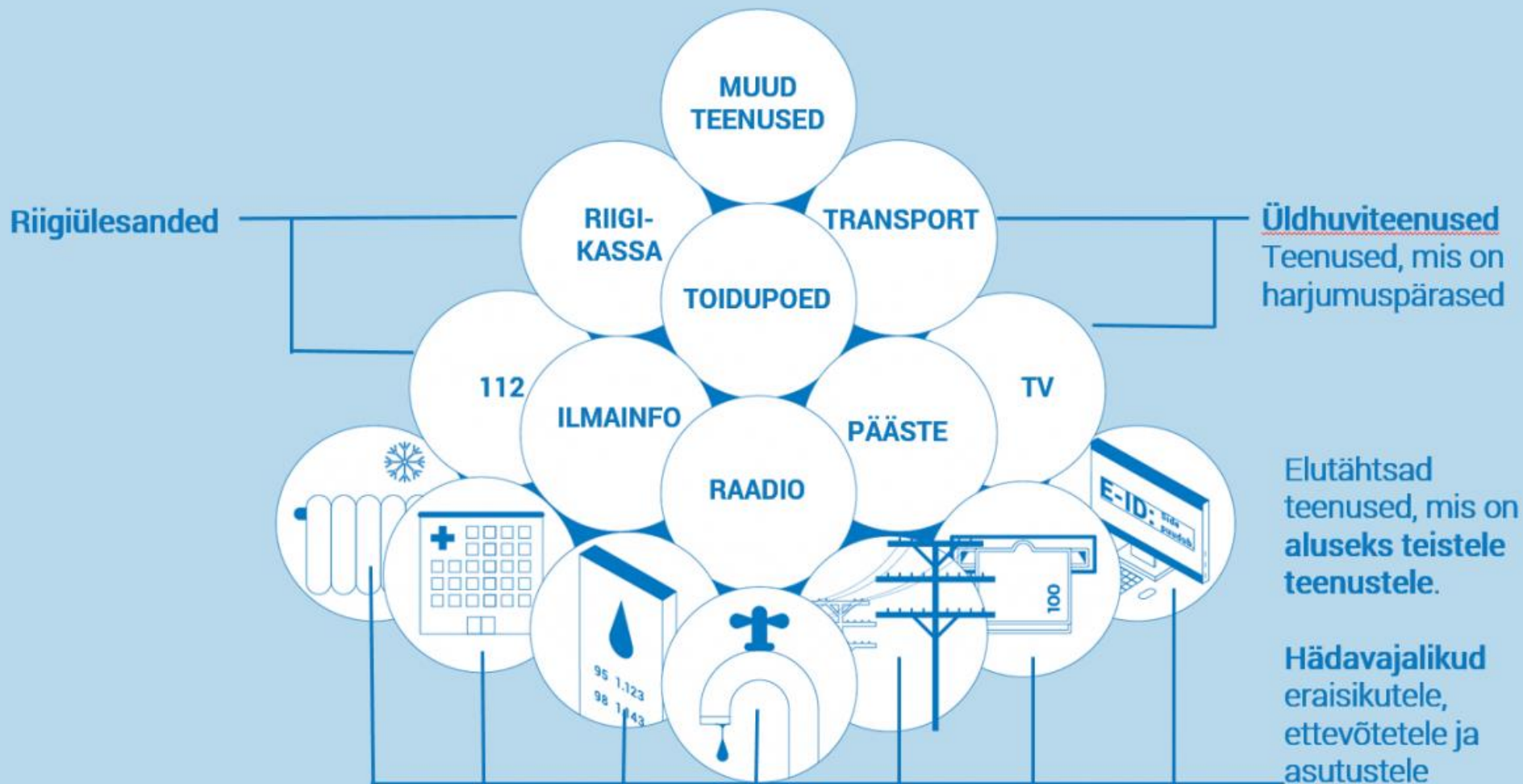
Operatiivkaart

Määrus **Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele** kehtestati ehitusseadustiku § 11 lõike 4 ja tuleohutuse seaduse § 23 lõike 3 alusel.

§ 52. Päästemeeskonna infopunkt ja operatiivkaart

<https://www.riigiteataja.ee/akt/104042017014>

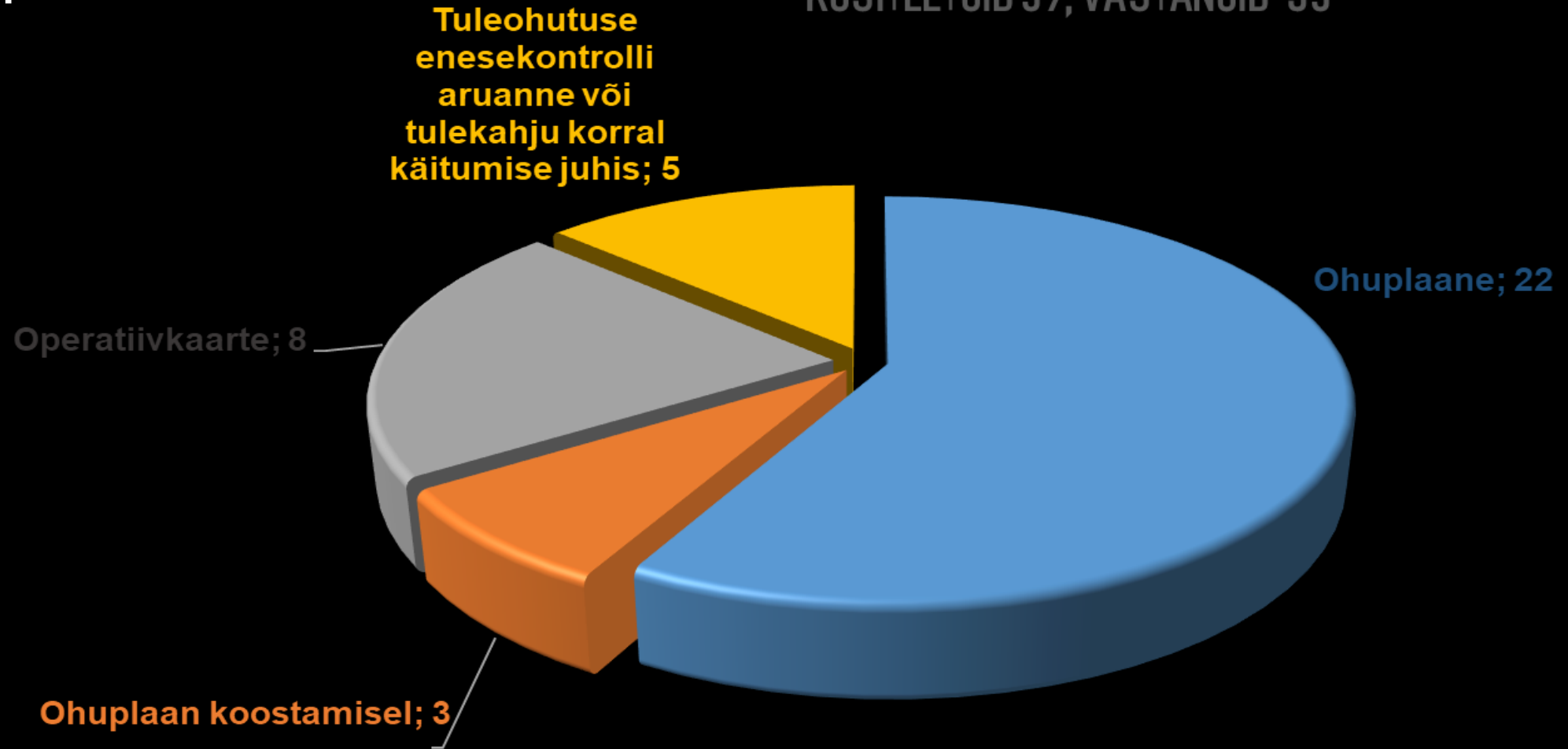
HOLP

Ohuplaan

MUUSEUMIDE OHUPLAANIDE HETKEOLUKORD

KÜSITLETUID 59; VASTANUID 35

Operatiivkaart

HOONE OPERATIIVKAART	
Ehitise aadress	
Versiooni nr (viimase muutmise kuupäev, aasta)	
Ehitise kasutusotstarve	Kirjutada ehitise kasutusviisile vastav kasutusotstarve või kasutusotstarbed
Ehitises paiknevate ruumide kasutusviisid ja asukoht hoones	Näide
	Kauplused: 1. korrusel 10 tk, 2. korrusel 7 tk
	Laod: 1. korrusel 1 tk ja 2. korrusel 3 tk
	Kontor: 3. korrusel 1 tk
	Maa-alune parkla: 1. ja 2. korrus
Korruste arv	Kirjutada maapealsete ja maa-aluste korruste arv
Kõrgus maapinnast	Kirjutada ehitise kõrgeima osa (katusetasapind) kõrgus maapinnast mõõdetuna
Tuleohutusklass	Kirjutada ehitusprojektis nimetatud TP-klass (TP1, TP2, TP3)
Automaatse tulekahjusignalisatsioonüsteemi keskseadme asukoht	Kirjutada keskseadme ja korduspaneelide asukohad hoones
Suitsutõrje käivitustase	Kirjutada ehitises olevad suitsueemalduse tasemed (tase 1: käsitsi; tase 2 käsitsi mehaanilise või elektriajamiga; tase 3: automaatne (suitsueemaldamine automaatne, õhu kompenseerimine käsitsi); tase 4: täisautomaatne)
Ehitisesisene tuletõrjevõrk	olemas puudub
Ehitisesisese tuletõrjevõrgi välisoid	olemas puudub
Kuivtõusutoru	olemas puudub
Sprinklersüsteem	olemas puudub
Sprinklersüsteemi välisoid	olemas puudub
Tuletõrjelift	olemas puudub
Lähima tuletõrje veevõtukohta kaugus, aadress	Näide: kaugus 178 m, Pika ja Lai tn ristmikul
Evakueeritavate kogunemispunkti asukoht	Kirjutada aadress (võimaluse korral märkida asukoht skeemil)

Hoone elektritoide	Kirjutada, kust toimub hoonest elektri väljalülitamine (hoones sees asuvast elektrilülitist, hoonest väljas olevast alajaamas vms). Kirjutada hoonet teenindava elektriettevõtja nimi (kui on teada kontaktisik, siis ka tema nimi ja kontaktandmed)
Lisaohud	Kirjutada ohud, mis võivad tekkida sõltuvast tegevusest või seadmetest. Kui objektil on kemikaale, nimetada ka need ja kirjeldada sellega kaasnevad ohud
Muud täpsustused	Näide: 2. korrusel serveriruum, ei tohi kustutada veega
Ehitise kontaktisik	Märgitakse isiku nimi ja mobiiltelefoni number
Kaitsmist vajavad väärtuslikud esemed/seadmed ning nende asukoht	Olemas (asukoht hoones) puudub

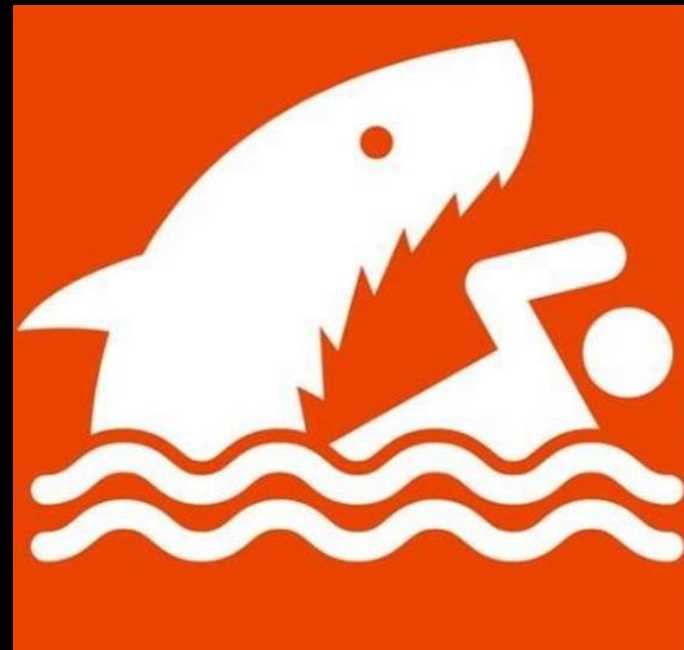
Ohuplaani koostamine ongi tegelikult riskide mõistmine, tuvastamine ja hindamine!

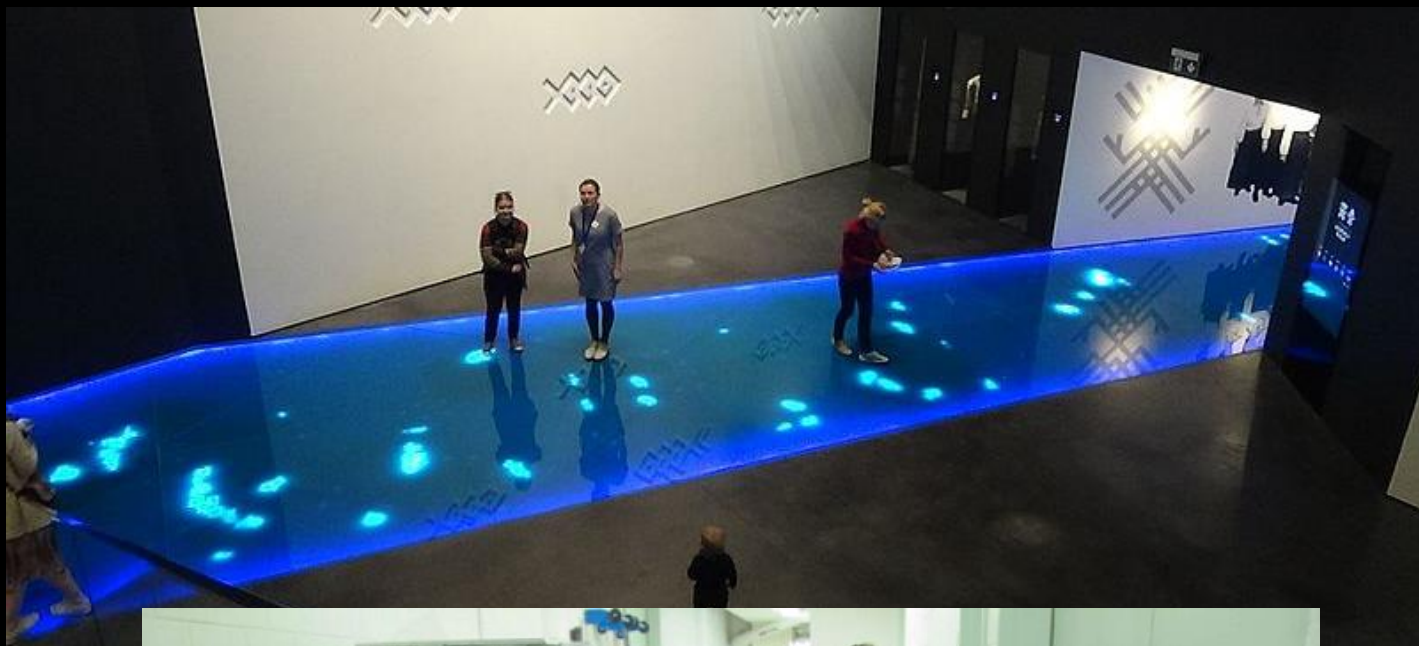
oht

VS

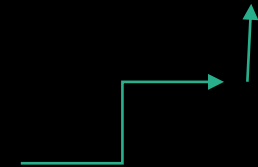
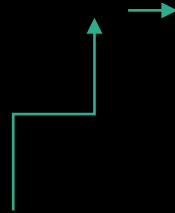
risk

Veetoru lõhkeb näitusesaali ja hoidla
seina vahel. Vesi voolab läbi vitriinide ja
imbub mitmes saalis põranda ja seinte
vahelt tugeva survega läbi.
Kuidas käituda?

Mida mõtteharjutusest õppisime?

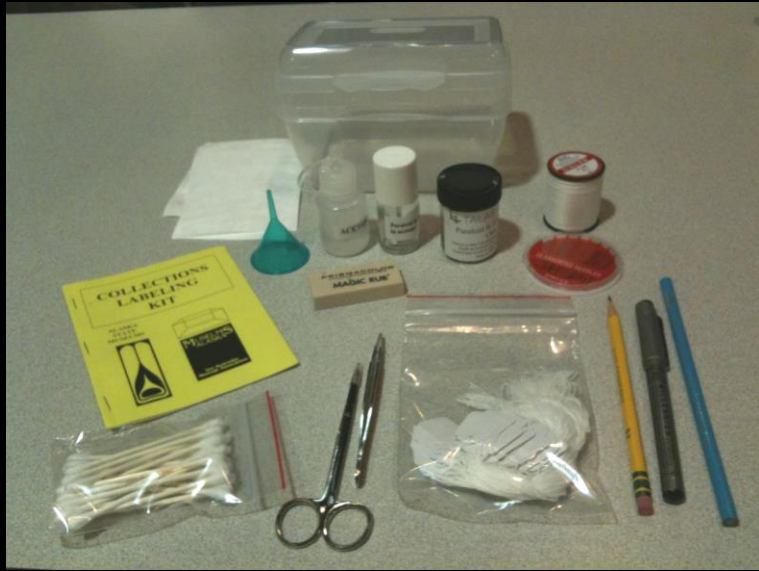
Kui õnnetus on juhtunud!

Kohapealne kahjustuste ja riskide hindamine

- Veendu, et sul on luba sündmuskohal viibida või hoonesse siseneda.
- Veendu, et sul on vähemalt üks sidevahend – telefon või raadiosaatja.
- Veendu, et sul on olemas hädaabi numbrid – politseijaoskond, tuletõrje, kiirabi.
- Väldi ohtlike olukordi – pea meeles, et õnnetusel võib olla sageli järelmõjusid nagu järelvaringud, maalihked, vargused.
- Ole teadlik end ümbritsevast ja määra turvatsoon.
- Ära kunagi mine sündmuskohale ilma vajaliku isikukaitsevarustusega.
- Ära uita sündmuskohal niisama üksinda ja teekonda planeerimata.
- Üleüldised olud võivad olla väga halvad ja juurdepääs sündmuskohale piiratud. Planeeri oma käigud teadlikult ja väldi pimedat aega.

- Isikukaitsevahendid – kiiver, prillid, kindad, kaitseülikond, maskid, vile
- Riskihindamise vorm
- Fotoaparaat, mobiiltelefon või tahvelarvuti
- Taskulamp
- Mõõdulint, nihik, lõhede ja pragude mõõdik, laser kauguse mõõtja
- Navigeerimiskompass
- Dokumendi mapp ja paberid
- Harilikud ja värvipliiatsid, kustukumm, teritaja, joonlaud
- Kalkulaator
- Piirdelindid, köied ja ohutsooni sildid
- Pudelvesi ja toit
- Võtmeisikute kontaktide nimekiri

MAA-AMET
EST
ENG

Maainfo

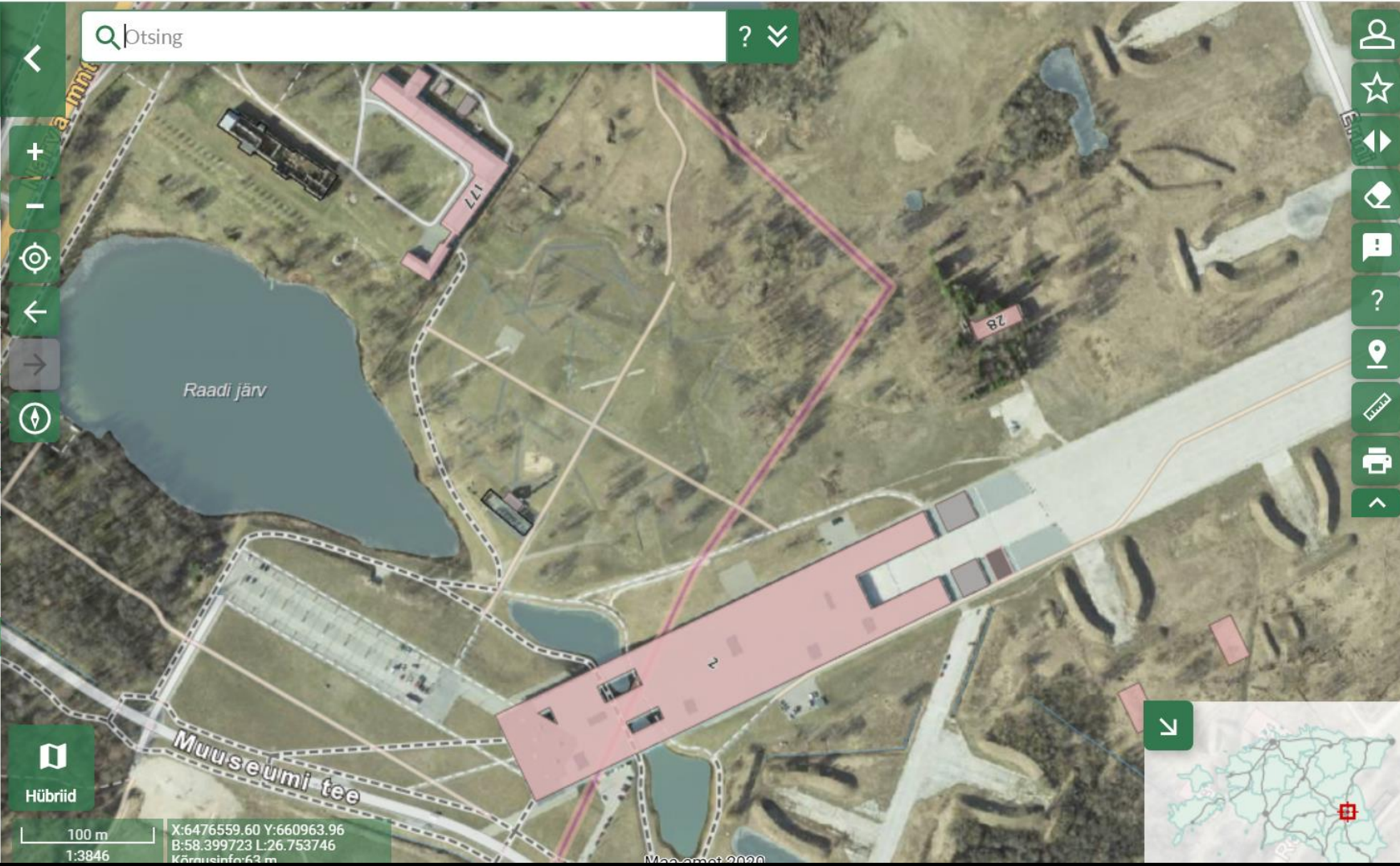
Kaardirakenduse teemakihid

- Katastrikaart
- Lähteülesanne
- Hinna- ja viljakustsoonid
- Kaardilehtede jaotus
- Üleujutusala
- Kõrgusandmed
- Haldus- ja asustusjaotus
- Haldusreformieelne haldus...

Minu kihid

X-GIS. Maa-amet. Kõik õigused kaitstud.

?
⌵

Hübrid
100 m
1:3846
X:6476559.60 Y:660963.96
B:58.399723 L:26.753746
Kõrgusinfo: 63 m
Maa-ameti 2020

Emergency												Risk Assessment Worksheet	Yes	No	N/A	MH-I Checklist Reference
Fire	Flood	Storm	Med. Emer.	Util. Failure	Haz. Mat.	Transp. Accid.	Civil Unrest	Bomb/Explos	Earthquake	Volcano	Facility: _____ Date: _____					
Risk Factors																
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The building's floor loading capacity is known and followed by all staff working in the space.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The building has a back-up power source such as batteries or a solar panel for fire alarms, detectors, and suppression systems and exit and safety lighting, environmental controls, and security systems in case of power outage.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The special needs of museum objects and museum records are incorporated in the unit's Structural Fire Plan.				F5
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The staff are trained biannually and tested in evacuation procedures for themselves and visitors for all types of emergencies including how to pull alarms, close windows and doors, avoid elevators, and follow a pre-chosen evacuation route to a common assembly point.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The building has a well-maintained elevator with appropriate emergency features, such as an alarm, a working 24-hour-a-day phone, an escape hatch, and a warning sign that the elevator is not to be used as an emergency evacuation route.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The museum staff have keys to all mechanical rooms and janitor's closets.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Building exits are free of obstruction.				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Space is sufficient and well designed for the movement of staff, equipment, and objects in and out without hindrances (e.g., low ceilings; inadequately sized doors; or narrow, winding, or steep stairways).				
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The unit has determined the extent to which museum collections and associated museum records are at risk from the threats listed in the NPS <i>Museum Handbook</i> , Part I, Chapters 9 and 10.				E10
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	The special needs of museum collections and records are incorporated into the unit's Emergency Operation Plan (EOP).				E8
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Space is organized in a way that allows for easy access to museum objects and use of proper storage equipment.				B13

1. Regionaalne tasand

2. Kohalik tasand

3. Objekti (ehitise) tasand

4. Kolleksiooni tasand

Turvalisus ja stabiliseerimine

- ✓ Dokumenteeri ja märgista detailselt olemasolev olukord ning koosta nimekiri prioriteetsetest esemetest :
 - lähtuvalt väärtusest
 - lähtuvalt ohustatusest
 - lähtuvalt materjalist ja kaalust
 - terved esemed enne ja siis katkised

- ✓ Esemete märgistamine ja objektide kohaviit/ unikaalne number

ERM 1 K 5 - 1 B2 – 01

ERM-Eesti Rahva Muuseum

1- Hoone number

K- Keldri korrus

5- hoidla number (ruumi number)

1- Võrgu number

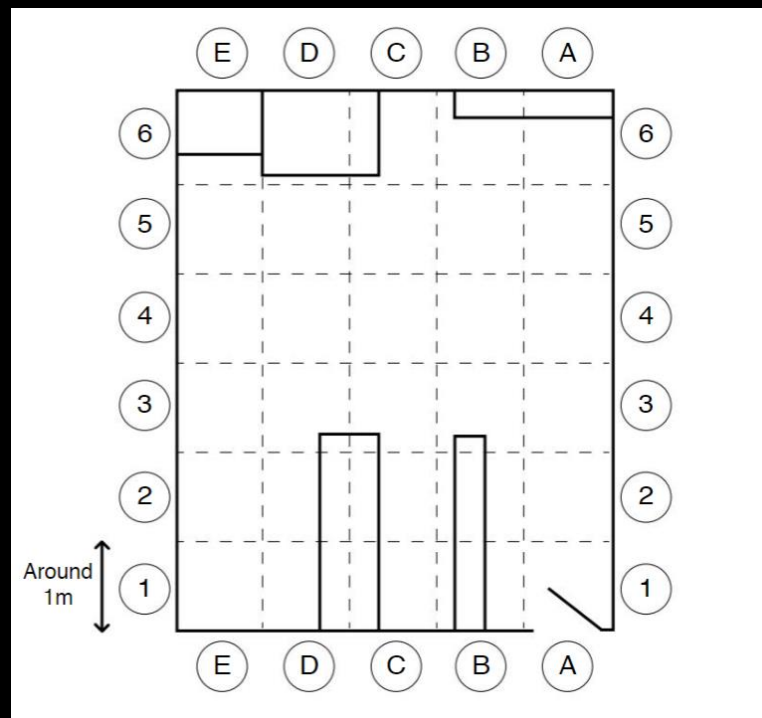
B2- Võrgu sektsioon

01- unikaalne number

A1	A2	A3
B1	B2	B3
C1	C2	C3

An example of how to label a grid alphanumerically

Järjek nr	Endine nr	Uus nr	Objekt	Materjal	Mõõt	Kaal	Endine asukohakood	Foto	Uus asukohakood	Foto
1	-	ERM 1 K 5 -1 B2- 01	Tanu	Puuvill	20x15 cm	kerge	ERM 1 K 5 -1 B2		B2	

✓ Evakuatsiooni dokumenteerimine

ERM 1 K 5 - 1 B2 - 01

ERM-Eesti Rahva Muuseum

1- Hoone number

K- Keldri korrus

5- hoidla number (ruumi number)

1- Võrgu number

B2- Võrgu sektsioon

01- unikaalne number

Ajutise hoidla valimine:

- ✓ Pommikindel?
- ✓ Varguste eest kaitstud?
- ✓ Veekindel?
- ✓ Kas aknad ja ukseid on lukustatavad?
- ✓ Puhas ja desinfitseeritud?

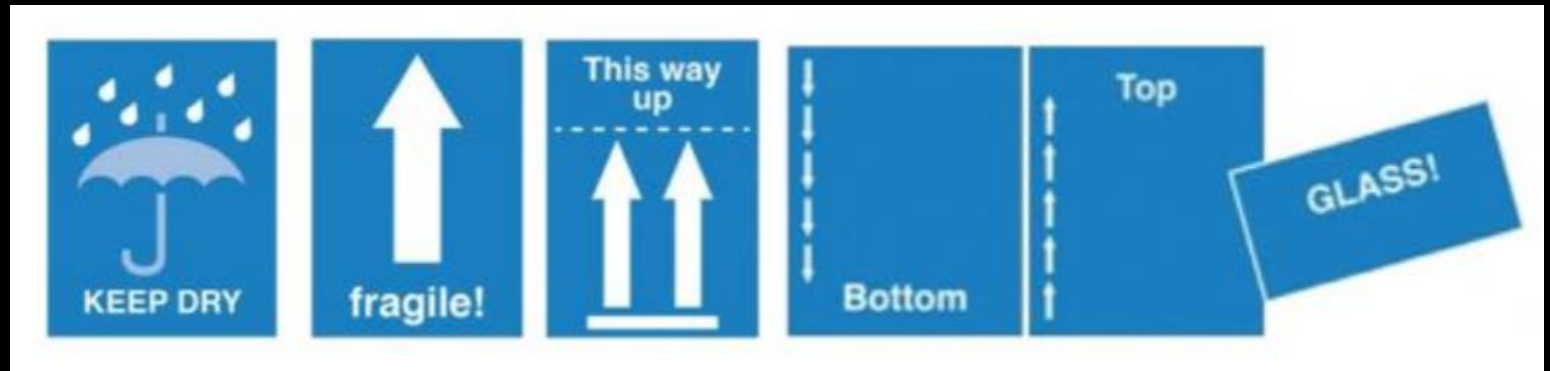
Kultuuripärandi käsitlemine evakueerimisel

- ✓ Nitriil või vinüül kindad + tolmu mask
- ✓ Eemalda enda küljest ehted
- ✓ Alati tõsta objekte kahe käega
- ✓ Veendu, et transpordi teel ei oleks takistusi
- ✓ Ära tõsta esemeid nende käepidemest
- ✓ Ära kannu liiga palju esemeid korraga
- ✓ Kui võimalik kasuta kaste, karpe, kandikuid või ratastel liikureid
- ✓ Raskete ja suurte esemete puhul kasuta abijõudu

Pakendamine evakueerimisel

Stabiliseerimine

Kokkuvõte

Kui võimalik väldi esemete kolimist,
kui mitte, siis vali korrektne ajutine hoidla!

Jälgi töövoogu:

- ✓ hinda olukorda
- ✓ tee ettevalmistused
- ✓ dokumenteeri ja pakenda
- ✓ evakueeri ja hoiusta

